

Foreløpig utgave pr. 3. feb.

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)

Hovedmål:

Bidra faglig og relasjonsbyggende, i samhandling med andre kirker, organisasjoner og livssynssamfunn, i arbeidet med å styrke kristen enhet, misjon, interreligiøs forståelse og sosial rettferdighet.

Generell vurdering av hovedmålet og beskrivelse av oppnådde resultater

Den globale **kirkens arbeid for enhet og felles vitnesbyrd og oppdrag i verden** ble i 2013 styrket særlig gjennom generalforsamlingene til Konferansen av europeiske kirker (KEK) i Budapest juli og Kirkenes verdensråd (KV) i Busan oktober/november. KEK vedtok ny konstitusjon som kan gjøre organisasjonen mer effektiv med den hensikt å støtte medlemskirkenes kristne vitnesbyrd i et Europa preget av sekularisering, migrasjon, multikulturelle samfunn og sosial og økonomisk krise.

KV-møtet var et stort løft for den økumeniske bevegelse. Aldri tidligere har generalforsamlingen har så stor oppslutning både mht. antall deltagere og økumenisk bredde. Tilliten til nåværende ledelse ble klart uttrykt, og KV arbeider nå mer målrettet både i forhold til å utvide det økumeniske fellesskapet til nye kirker og kristne grupper, og gjennom å konsentrere programvirksomheten mer. Det nye programmet *Pilgrimage of Justice and Peace* legger et godt grunnlag for økt samarbeid mellom medlemskirker og partnere og har som mål at kirkene i enda større grad enn tidligere skal bidra til freds- og forsoningsprosesser og styrke menneskers verd og rettigheter. KVs nye misjonsdokument og dokumentet *Kirken* bekrefter den verdensvide kirkens misjonsoppdrag hvor misjon forstås som evangelisering, diakoni og profetisk røst. Med utgangspunkt i disse dokumentene som er bredt forankret langt utover KVs medlemskirker, er det lagt et grunnlag som styrker enheten i den globale kirken og oppfordrer til å forkynne Jesus Kristus som verdens frelser.

Den norske kirkes delegasjoner var svært aktive under begge generalforsamlingene, og Mellomkirkelig råd følger nå opp vedtakene i Den norske kirke. Begge møtene bidro til et forsterket økumenisk samarbeid i Norge og Norden gjennom at vi hadde et nært og godt samarbeid med Kirkens Nødhjelp, Norges Kristne Råd og de andre nordiske kirkene og kristne rådene både i planleggingen og under generalforsamlingene.

Kirkemøtesaken i 2012 om **misjon** har ført til at misjon har blitt satt tydeligere på dagsordenen i bispedømmene, noe vi merker gjennom flere henvendelser til Mellomkirkelig råd om å delta på arrangementer. I 2013 har MKRs (inkl. SMM og Dnks nord/sør-info) prioritert å reise rundt til bispedømmer og delta på arrangementer på teologiske læresteder. MKR tok initiativ til at generalsekretærene i SMM reiste til Genève i mars for å bli bedre kjent med de økumeniske organisasjonene. Dette er fulgt opp i januar i 2014 med reise også med NORME og Dignis generalsekretærer. Alt dette bidrar til at MKR gjennom å se samarbeidet i SMM og i de økumeniske organisasjonene mer i sammenheng, styrker sitt økumeniske misjonsengasjement.

MKR ønsker å gi innspill til hvordan Dnk kan klargjøre og styrke sin **selvforståelse som en luthersk kirke** i en omstillingsprosess. Det er en utfordring å få til gode teologiske samtaler om 'folkekirken' og vår økumeniske identitet i en prosess som naturlig nok handler mye om forvaltningsmessige og juridiske endringer. MKR har hatt et svært godt samarbeid med Bispemøtet om bl.a. faglige seminarer om kirkeforståelse. KV dokumentet om Kirken ble oversatt til norsk, og dokumentet *From Conflict to Communion* som handler om luthersk-katolske relasjoner de siste 500 årene, er viktige

ressurser for Dnk, også i planlegging av reformasjonsmarkeringen. I 2014 må vi intensivere planleggingen av 2017-markeringen. Ungdommens kirkemøtes behandling av saken om økumenikk er tatt med som en viktig ressurs i MKRs arbeid med økumenisk handlingsplan. MKR har bevisst også trukket KR's ungdomsutvalg inn i dette arbeidet for å kunne videreutvikle det økumeniske arbeidet for dagens og morgendagens kirke.

I februar 2013 dro dialoggruppa *Abrahams barn* sammen til Israel og Palestina i den hensikt å få mer kunnskap og en bredere felles referanseramme for **religionsdialogen** i Norge. Konfliktene i Midtøsten påvirker også relasjonene mellom jøder, kristne og muslimer i Norge, og dialoggruppa ønsker å bidra til å bedre disse. Arbeidet med religiøs ekstremisme som kontaktgruppa mellom MKR og Islamsk Råd Norge driver, lå der som bakteppe for en reise som utfordret deltakerne til å bevege seg inn i et svært krevende landskap. Turen var et modig – men nødvendig - prosjekt for å komme videre i dialogene her hjemme, fordi deltakerne ble eksponert for dype konflikter hvor religion spiller en rolle, og for menneskelige lidelser på alle sider av konflikten. Tiden etter turen er brukt til å bearbeide opplevelsene slik at dialoggruppa kan bidra konstruktivt i et flerreligiøst Norge.

MKR utarbeidet, på oppfordring fra Det Mosaiske Trossamfund, og i samarbeid med Kirkelig dialogsenter i Oslo og seksjon for barn og unge i KR, et trosopplæringsmaterieell om antisemittisme, islamofobi og fordommer mot romfolk. Den norske kirke må ta ansvar for å gi våre ungdommer økt kunnskap som kan motvirke fordommer og hat mot andre medmennesker som har en annen religion og kultur enn oss selv. Gjennom dette kan kirken bidra til gode lokalsamfunn preget av respekt og inkludering.

I arbeidet med å utarbeide høringsuttalelse til Stålsett-utvalgets innstilling har det vært viktig å støtte ønsket om at Norge skal være et livssynsåpent samfunn hvor alle tros- og livssynssamfunn behandles likeverdig. Samtidig har hensynet til vår kristne arv og tradisjon blitt vektlagt i KR's hørings svar.

I forkant av stortingsvalget i 2013 ble Den norske kirke med i **Klimavalg** 2013-kampanjen. Det er svært gledelig at denne kampanjen fikk så bred oppslutning blant kirkesamfunn og kristne organisasjoner, og den markerer et gjennombrudd i det økumeniske klimasamarbeidet i Norge. Misjonsorganisasjonenes erfaringer med hvorledes klimaendringene ødelegger livsgrunnlaget for de mest utsatte menneskene på grasrota i samarbeidslandene, ble viktige for det kirkelige klimaarbeidet. Det nære samarbeidet med Kirkens Nødhjelp må også trekkes fram.

I 2013 klarte MKR å videreføre de initiativene vi, sammen med Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd, har tatt for å få til et interreligiøst klimasamarbeid i Norge. Under FN-toppmøtet i Polen i november fikk den norske NGO-delegasjonen internasjonal oppmerksomhet nettopp på grunn av sin brede sammensetning. Her er vi en pioner, og både LVF og KV etterspør nå sterkere samarbeid om klimarettferdighet med Den norske kirke ut fra våre erfaringer med bredt kirkelig og interreligiøst klimaengasjement.

En utrolig gledelig begivenhet for MKRs arbeid i 2013 var da FN 2. april med bare tre stemmer mot, vedtok den nye ATT-avtalen (Arms Trade Treaty). Norge var blant de første landene til å signere avtalen, og i januar 2014 ble den tatt inn i norsk lov. Det er grunn til å tro at engasjementet til sivilsamfunnsorganisasjoner, herunder den globale kirkekampanjen, kan ha påvirket FN. I så fall har vi gjennom dette trolig bidratt til at mange menneskeliv blir spart. MKR var sammen med Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd initiativtaker da Kirkens verdensråd igangsatte en kampanje for en ATT-avtale. MKR sikret støtte fra norsk UD til driften av kampanjen, og senere tok Svenske Kyrkan over finansieringen. KV's leder Walter Altmann roste i sin tale til forrige sentralkomitémøte i KV Den norske kirke som en foregangskirke for hvorledes KV kan samarbeid med medlemskirker om

fredsarbeid.

I 2013 ferdigstilte MKRs menneskerettighetsutvalg en ny utredning om Den norske kirkes **menneskerettighetsarbeid**. Sist en slik prinsipiell betenkning ble laget, var midt på 1980-tallet, og det forberedes nå en sak til KM i 2014 om kirkens arbeid med menneskerettighetene. Dette er en sak som har potensiale til å få mye offentlig oppmerksomhet, og som kan synliggjøre, forsterke og fornye kirkens diakonale arbeid, både her hjemme og internasjonalt. Nytt i forhold til dokumentet fra 1980-tallet er at 2013-utredningen ser både nasjonalt og internasjonalt vern av menneskeverd og menneskerettigheter i sammenheng.

Krigen i Syria og den konfliktfylte utvikling i hele **Midtøsten** satte mye av dagsordenen for MKRs engasjement i regionen i 2013. MKR har hatt et særlig fokus på trosfrihet og beskyttelse av utsatte minoriteter. De kristnes situasjon har opptatt rådet sterkt, og samarbeidet med KV om det kristne nærværet i Midtøsten har fortsatt. MKR sikret gjennom norsk UD-finansiering midler til å arrangere en stor kirkelederkonferanse om de kristnes situasjon i regionen i Beirut i mai, arrangert av KV og Kirkerådet i Midtøsten. Her hjemme var MKR medarrangør av en konferanse om samme problematikk på Misjonshøgskolen i oktober. Religionsdialoger mellom jøder, kristne og muslimer som MKR er involvert i i Midtøsten, skal være et bidrag til fred og forsoning og til demokrati-bygging.

Dette gjelder også engasjementet vårt i Rådet for religiøse institusjoner i Jerusalem, som er et av få – om ikke det eneste stedet – hvor religiøse ledere fra alle tre religioner møtes.

I 2013 ble artikkelsamlingen om det palestinske Kairos-dokumentet utgitt av MKR. Den var et resultat av en konsultasjon holdt i 2012 i samarbeid mellom Teologisk nemnd og Komiteen for internasjonale spørsmål. MKR høstet gode erfaringer med å arbeide med Israel/Palestina både ut fra en teologisk og menneskerettslig innfallsvinkel.

Kirkeuka for fred i Israel og Palestina fikk mye medieomtale i 2013. Det kom kritikk, også i Kirkerådet, som var knyttet til at hjemmesiden til Kirkeuka hadde en lenke til det engelskspråklige materialet som inneholdt en bønn som omhandlet den israelske okkupasjonen. Kritikken lærte oss at MKR må ha en bedre kommunikasjonsberedskap og lage tydeligere informasjonsmaterieell i forkant av neste års Kirkeuke. Men samtidig med at det kom kritikk, særlig i den kristne pressen, ble det holdt mange arrangementer med god oppslutning som MKR har fått svært gode tilbakemeldinger på.

Gjennom kontinuerlig arbeid har MKR fortsatt å tydeliggjøre det kristne menneskesynet og menneskeverdet i arbeidet med **flyktning- og asylspørsmål og integrering**. I 2013 ble kampanjen for 'papirløse' avsluttet, men arbeidet følges opp med nye tiltak. Det ble holdt en konsultasjon om kirkeasyl, og sammen med Kirkens Bymisjon og Samisk kirkeråd møtte vi justisministeren for å formidle kirkens syn på problematikken knyttet til fattige tilreisende arbeidssøkere, særlig romfolk. Vi opplever at kirkens engasjement i asylpolitikk blir lagt merke til i samfunnsdebatten, og at den har bred støtte internt i kirken. Ikke minst biskopene har bidratt til dette.

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
<i>7.1 Ivareta Den norske kirkes medlemskap i de økumeniske organisasjoner for å styrke den globale kirkens arbeid for enhet og felles vitnesbyrd og oppdrag i verden</i>		
<p>a) Styrke Dnks globale identitet gjennom å delta på KVs generalforsamling i Busan</p>	<p>1) KVs generalforsamling, Busan, Sør-Korea</p> <p>2) Youth Pre-Assembly, Women's Pre-assembly</p> <p>3) EDAN Pre-Assembly</p> <p>4) Steward-deltagelse</p> <p>5) To Workshops: EAPPI og samiske erfaringer</p> <p>6) Nordisk-baltisk Pre-Assembly, Granavolden</p> <p>7) KM-sak om KVs generalforsamling. Oversettelse og trykking, dokumenter</p>	<p>1) Svært vellykket gjennomføring og god innsats av Dnks delegasjon under ledelse av preses. Bidro til fornyet engasjement og tillit til KVs førende rolle i globalt kirkesamarbeid. Møtet gav viktige bidrag til styrket arbeid for kirkens enhet – breddeengasjement langt ut over KV-medl.kirker. God oppfølging av føringer fra KM. Solid innsats med å løfte fram urfolksperspektiver. Nært og konstruktivt samarbeid med KN og NKR, jf. KM-vedtak. Egen rapport til KM og MKR.</p> <p>2) MKRs gen.sekr. deltok i planleggingen og gjennomføringen av Women's Pre Assembly. Ungdomsdelegaten deltok på Youth Pre Ass. Begge arrangementene kunne vært bedre organisert fra KVs side. Sekretariatet følger opp engasjementet i samarbeid med KVs kvinnesk.</p> <p>3) Dnk var også representert på EDANs Pre Assembly.</p> <p>4) Norge hadde to stewards, svært gledelig, god rekruttering til økumenisk arbeid. Gode evalueringer fra stewardene etter Busan.</p> <p>5) Begge workshopene ble godt gjennomført i Busan. Stor deltagelse på EAPPI-møtet.</p> <p>6) Gjennomført nordisk Pre-Assembly på Gran 2.-3. april. Vertskap: NKR og MKR. God oppslutning fra nordiske land, ingen fra de baltiske. Godt gjennomført program og gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Det ble skrevet egen rapport.</p> <p>7) Konstruktiv KM-behandling av sak om gen.forsml. som gav økt kunnskap om KEK og KV og forsterket eierskap og engasjement i KM til Dnks internasj. økumeniske engasjement. Det utarbeides egen rapport til KM og MKR</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<p>8) Kommunikasjon og materiellutvikling til menigheter og media</p> <p>9) Norsk formøte før generalforsamlingen</p>	<p>Kirke- og misjonsdokumentet forelå på norsk til KM. Utgitt i NKR's skriftserie. KM-saken fikk en svært konstruktiv behandling og munnet ut i et vedtak som gir et godt grunnlag for videre oppfølging. Følges opp på i MKR-møter og i forberedelsesmøter for Dnk-delegasjoner.</p> <p>8) Jf. pkt. 7. om dokumenter som er utgitt av NKR. Dnks nord/sør-info utviklet KV-materiell til bruk i menighetene, også gudstjenester i forkant og under generalforsamlingen. Vi vet for lite om i hvilken grad dette ble brukt. Følges opp med evaluering i 2014.</p> <p>9) Gjennomført på Lovisenberg 27. august. Møtet brakte sammen de fleste deltakere fra kirker og organisasjoner i Norge og gav nyttig oversikt over tidspunkter og programdeltakelse. Godt forberedelsesmaterieell fra KV er publisert på generalforsamlingens hjemmeside.</p>
<p>b) Ivareta Dnks medlemskap i KV gjennom gjensidige berikelser og utfordringer.</p>	<p>1) Sentralkomitédeltagelse</p> <p>2) Working Together- og Round Table-møter i Genève</p> <p>3) EDAN oppfølging</p>	<p>1) KR nominerte Kjetil Aano som kandidat til ny sentralkomité. Nordisk samordning av kandidatforslag til KV's nye ledelse etter Busan ble koordinert fra Sverige. Marianne Brekken ble valgt av gen.forsml. som nytt sentralkomité-medlem fra Dnk på grunn av ønske om større ungdomskvote.</p> <p>2) Gen.sekr. deltok på WoTo og RT i Genève i april. Forberedelse til Busan hovedsak. Svært positive og konstruktive innspill fra RT til KV's gen.forsml. Det er svært nyttig for MKR å delta på disse møtene. Egen rapport i MKR. AU-sak i mai.</p> <p>3) Filmprosjekt om Torill Edøy og integrering av mennesker som lever med funksjonshemming er fullført. Engelsk utgave av filmen lansert under KV's generalforsamling. Filmene fikk svært god kritikk og mye oppmerksomhet</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<p>4) Global Christian Forum</p> <p>5) WCC Faith & Order</p>	<p>4) Vellykket besøk av Global Christian Forums generalsekretær til Oslo i oktober. Samarbeid med NKR. GCFs dialogmetode med deling av troshistorier presentert for NTSF og skal benyttes i ny samtale.</p> <p>5) MKRs leder deltok på den årlige nordiske konferansen i Sverige i september.</p>
<p>c) Ivareta forpliktelsene som medlemskirke i LVF og styrke det globale lutherske fellesskapet.</p>	<p>1) Delta på LVFs rådsmøte i Genève</p> <p>2) Officers' Meeting, Genève</p> <p>3) Følge opp LVFs strategi i samarbeid med LVFs Nasjonalkomité, årlig møte.</p> <p>4) Delta i LVFs European Expression og nordisk samråd, Finland, 29.9.-1.10.</p> <p>5) Delta på LWF Word Service komitémøte i Myanmar i januar</p> <p>6) LWF DMD Europe process; Community Diakonia, Odessa</p> <p>7) Delta i LVFs 500-årsplanleggingsgruppe på web</p> <p>8) Oppfølging LWF Youth</p>	<p>1) Preses og ass.gen.sekr. deltok fra Dnk. «From Conflict to Communion» ble lansert. Kjell Nordstokke ble valgt som leder av LVFs generalforsamlingskomité. Flere viktige oppfølgingspunkter. Se egen rapport.</p> <p>2) Preses har fulgt opp disse møtene</p> <p>3) Viktige deler av LVFs strategi er fortløpende fulgt opp, særlig knyttet til advocacy, misjon og samarbeidet med KN. Nasj.kom.møte gjennomført 9. okt., med besøk fra Global Christian Forum. Potensiale for mer samhandling, særlig ifht. ungdom.</p> <p>4) Preses og ass.gen.sekr. deltok på møtet. Fremdeles viktig å gjennomtenke <i>hvordan</i> disse møtene gjennomføres mest mulig hensiktsmessig. Egen rapport.</p> <p>5) Dnk repr. i WS deltok, og rapport levert til MKR, samt gode feltbesøk til LVFs arbeid i Myanmar. Kontakten med KN på dette viktige området kan styrkes.</p> <p>6) Utført og rapport levert. En fra Dnk og en fra Bymisjonen. Arbeidet fortsetter blant annet i samarbeid med Kirke- og samf. seksjonen i KR (oppfølging i Norge).</p> <p>7) Dette har ikke fungert, kun ett møte i høst. Lite respons.</p> <p>8) Oppfølgingsmøte og workshop etter klimaprojektet 2012. God kontakt med LVFs ungdomsdelegasjon under COP 19 i Polen. En utfordring er å sikre en</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<p>9) Deltagelse i LVFs Wittenberg-seminar</p> <p>10) Luthersk-ortodoks samtaleprosess</p> <p>11) Samarbeidsmøter/kontakt med LVFs gs og stab, Genève</p>	<p>kontakt med Dnks unge i fortsettelsen. Kontakt med Ufung og Seksjon for barn og unge i KR om dette.</p> <p>9) Møtet fant sted i oktober. TNs leder deltok. Nyttig rapport levert.</p> <p>10) TNs leder har deltatt. Samtalen har ført til tilnærminger i forhold til gjensidig anerkjennelse av dåp. Prosessen skal videreføres, og TN-leder er bedt om å fortsette.</p> <p>11) Løpende ivaretatt. Likevel sårbarhet ifht. tid og ressurser. Flere i MKR/KR++ kunne hatt nytte av en tettere kontakt</p>
<p>d) Ivareta Dnks medlemskap i KEK gjennom gjensidige berikelser og utfordringer.</p>	<p>1) KEKs generalforsamling</p> <p>2) KEK Nordisk Pre-Assembly</p> <p>3) KEK To APC-møter, forberedelse generalforsamling</p> <p>4) KEK/KV Busan - forberedelsesmøte i Brüssel</p> <p>5) KEK-samarbeid om økonomisk globalisering</p> <p>6) KEKs sentralkomité og kommisjonsoppfølging</p>	<p>1) Gjennomført. Generalforsamlingen vedtok nytt lovverk og arbeidet for en endring av strukturer, og flytting av hovedkontor kan begynne. Den norske delegasjonen, ledet av Elise Sandnes, bidro med konstruktive innspill i vanskelige debatter. Ungdomsdelegaten deltok på Youth Pre-Assembly. Egen rapport til KM og MKR.</p> <p>2) Gjennomført i Danmark 28.-29.jan. God oppslutning og konstruktive samtaler. God nordisk koordinering og bra oppslutning om møtet. Egen rapport.</p> <p>3) Teologisk rådgiver deltatt på planleggingsmøtene.</p> <p>4) Gen.sekr. og direktør i Areopagos/tidl. CSC-medlem deltok på møtet 27.-28. februar. Svært nyttig som forberedelse til Busan. Rapport fra KEK-CLAI-prosessen godt mottatt.</p> <p>5) Jf. pkt. 4: Avklarende og god gjennomgang og evaluering av KEK-KV-CLAI-samarbeidet. MKR/KISP har ytt verdifulle bidrag til denne prosessen.</p> <p>6) KR nominerte Elise Sandnes og Erlend Rogne som kandidater til nytt sentralstyre. Begge trakk sitt kandidatur, Andreas H. Aarflot stilte og ble valgt inn.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
e) Ivareta Dnks medlemskap i CPCE gjennom gjensidige berikelser og utfordringer.	1) CPCE: Oppfølging generalforsamling: rådsmøte og 40-årsjubileum	1) Første rådsmøte avholdt, rapport mottatt fra Dnks varamedlem i rådet.
f) Ivareta Dnks medlemskap i Porvoo gjennom gjensidige berikelser og utfordringer.	1) Porvoo-konsultasjon om Diakonaten, Irland 2) Porvoo Primates' Meeting, Island 3) Porvoo Contact Group, Island 4) Porvoo sekretariat	1) Konsultasjonen avholdt. En arbeidsgruppe av diakoner nedsatt for å arbeide videre med ny konsultasjon for personer ansatt i diakonale stillinger. 2) Oktober 2013. Preses og teologisk rådgiver deltok. Svært vellykket møte. Egen rapport. 3) Oktober 2013. Ass. gen.sekr. deltok. Nyttig at flere i staben kjenner dette arbeidet. Inntrykket er at samarbeidet er meget positivt og konstruktivt. 4) Løpende ivaretatt av teologisk rådgiver. Rapporter fra konsultasjoner under utarbeidelse til utgivelse høst 2013 og vår 2014.
g) Videreutvikle kirkesamarbeid i Europa	1) Tyske kirkedager, Hamburg 2) Oppfølging kirker i Skottland 3) Kirkelig Barentssamarbeid 4) Nordisk økumenisk samarbeid Nordisk sekretærmøte, Dragør	1) To fra BUT-seksjonen deltok. De opplevde det som svært relevant og inspirerende. God idé å spre deltakelsen på ulike avdelinger. MKR gav litt støtte til Kirkelig dialogsenters deltakelse. 2) Gen.sekr. repr. Dnk på CoS synodemøte 17.-19. mai. Meget relevant for oss å delta her – og inspirerende. Burde deltatt under hele møtet. Egen rapport. Foreløpig rapport fra besøk i 2012 mottatt. Oppdatert informasjon om norsk kirke- og samfunnsliv sendt til World Mission Council. 3) Gen.sekr. deltok på et svært vellykket rådsmøte i september i Russland. Viktig arena for kontakt med den russisk ortodokse kirke. Egen rapport. 4) Gen.sekr., ass.gen.seks og teol. rådgiver deltok på møtet 29.-30. jan. Svært godt nordisk samarbeid. Egen rapport.

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	5) Samiske Kirkedager	5) MKRs leder og gen.sekr. deltok. Inspirerende og lærerikt og stor relevans for MKRs arbeid. Fellesmøte SKR og MKR på rådsmøtene i sept. Forsoningsproblematikken følges opp med seminar.
h) Revitalisere det gjensidige samarbeidet med søsterkirkene i Brasil, Sør-Afrika og Midtøsten	<p>1) Signere nasjonal søsterkirkeavtale med ELCJHL og lage handlingsplan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - OVF-prosjekt til Kvinnedesken - Deltagelse Cocop - Deltagelse seminar i Kvinnedesken <p>2) Signere fornyet søsterkirkeavtale med IECLB og lage handlingsplaner.</p> <ul style="list-style-type: none"> - OVF-prosjekt - Delegasjonsreise til Brasil <p>3) Arbeide fram fornyelse av avtalen med ELCSA.</p> <ul style="list-style-type: none"> - OVF-prosjekt - Deltagelse på partnernmøtet. <p>4) Oppfølging av Kairos. Palestina-dokumentet: Bokprosjekt</p>	<p>1) Avtalen er ferdig forhandlet, men ikke undertegnet ennå. Handlingsplan utsatt til 2014. Rådgiver for religionsdialog deltok på Cocop. Egen rapport. Kvinnedeskprosjektet drøftet under Cocop. Seminaret er utsatt til 2014 pga. behov for mer planlegging.</p> <p>2) Fornyet avtale ble undertegnet i Busan. Handlingsplan i 2014.</p> <ul style="list-style-type: none"> - OVF-midler overført. - Delegasjonsreisen er utsatt pga. budsjettet i 2013. <p>3) KISP-rådgiver deltok på partnernmøtet i okt. i SA. Egen rapport. Avtale og handlingsplan utsatt til 2014. Påbegynt planlegging av 20-årsmerkingen i SA.</p> <p>4) Samarbeidsprosjekt mellom KISP og TN avsluttet med utgivelse av boken «Israel, Palestina og Den norske kirke», Akademika forlag 2013. Lansering av boken fant sted på Litteraturhuset 20. mars. En god del medieoppmerksomhet.</p>
i) Styrke det økumeniske samarbeidet i Norge gjennom aktivt medlemskap i Norges Kristne Råd	<p>1) Delta på rådsmøte i NKR, Kristiansand.</p> <p>2) Delta i NKRs styre, reise til Hellas og løpende arbeid.</p> <p>3) Delta i Norsk Teologisk Samtaleforum.</p>	<p>1) Rådsmøtet gjennomført. Dnks delegasjon godt ledet av KR-leder. God atmosfære og nyttige sesjoner og seminarer, blant annet om lokaløkumenikk. Se egen NKR- rapport.</p> <p>2) Løpende styrearbeid. Hellastur avlyst pga. manglende oppslutning.</p> <p>3) Teologisk rådgiver og NTSF-medlem fra Dnk har deltatt på møtene. NTSF bidratt med en samlet presentasjon til NKRs styre av kirkenes holdning til økumenikk og NKR. Ny samtaleprosess om spiritualitet igangsatt.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
<p>j) Synliggjøre og videreutvikle økumenisk samarbeid i Norge, gjennom KATLUSA (Den katolske kirke) og Nådens Fellesskap (Metodistkirken)</p>	<p>1) Forberedelse og tilrettelegging for to møter i KATLUSA.</p> <p>2) Forberedelse og tilrettelegging for to møter i Nådens Fellesskap.</p>	<p>1) Møter i mai og desember gjennomført. Opplevs som viktige møtested, ikke minst med tanke på kommende reformasjonsjubileum og økt samarbeid. 3. desember avholdt KATLUSA et åpent seminar om «From Conflict to Communion», med professor Turid Karlsen Seim som hoved innleder. Ønske fra begge parter om å bruke mer tid på rapporten fram mot 2017.</p> <p>2) Vår- og høst-møtet gjennomført. Gode samtaler. Biskop Reinertsen og diakonirådgiver i Oslo bispedømme er nye i gruppa.</p>
<p><i>7.2 Styrke Dnks identitet som en luthersk kirke som er en del av et verdensvidt økumenisk fellesskap</i></p>		
<p>a) Bidra med teologisk og økumenisk refleksjon i arbeidet med ny kirkeordning</p>	<p>1) Arrangere to ekklesiologiseminarer i samarbeid med KR, BM og TN</p> <p>2) Arbeide med KV-dokumentet «Kirken»</p> <p>3) TN-seminar om folkekirkebegrepet</p> <p>4) Ny sak om Ekklesiologi og diakoni</p>	<p>1) Ekklesiologiseminar avholdt i Oslo bispegård 9. januar. 70 deltakere og god diskusjon. Innlegg utgitt i Luthersk Kirketidende. TN-seminar om «Tilsyn» planlagt på MF 24. oktober.</p> <p>2) Dokumentet oversatt til norsk og trykket i NKR's skriftserie. Dokumentet er ventet på høring i 2014. Internseminar om KV-dokumentet «Kirken» og ny kirkeordning midlertidig utsatt.</p> <p>3) TN avholdt åpent seminar om Folkekirke på Teologisk Fakultet 21. mars. Innlegg ble utgitt i Nytt Norsk Kirkeblad i september.</p> <p>4) Saken er under arbeid i TN.</p>
<p>b) Styrke forståelsen av sammenhengen mellom den lutherske identiteten og økumenisk engasjement</p>	<p>1) Oppfølging av KM-sak: Økumenisk handlingsplan</p> <p>2) UKM-sak om Økumenikk</p> <p>3) 500-årsmarkering av reformasjonen</p>	<p>1) Samarbeid med Ufung påbegynt. UKM-sak om Økumenikk levert Ufung for videre behandling. Ufung ble invitert til en første samtale om handlingsplan på MKR-møtet i september. Gode innspill.</p> <p>2) Teologisk rådgiver deltok i arbeidet med sakspapir og som sekretær på UKM. Inspirerende sak og vedtak. Viktig forarb. med økumenisk handlingsplan.</p> <p>3) To møter i forberedende gruppe avholdt. Diskutert i TN, LVF-NK og NKR. Hovedkomiteen holdt sitt første møte i des. Gen.sekr. er sekretær.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
<p><i>7.3 Videreføre et interreligiøst samarbeid og dialog for å bedre kunne samhandle og forstå mennesker med annen religiøs tilhørighet, til berikelse for samfunnet og som bidrag til fred og forsoning lokalt og globalt.</i></p>		
<p>a) Styrke arbeidet med religionsdialog og interreligiøse samarbeidsrelasjoner.</p>	<p>1) Starte arbeidet med å forberede en KM-sak om religionsdialog og religionsteologi i 2015.</p> <p>2) Fornye samarbeidsavtalen med Kirkelig dialogsentre i Oslo og bistå Areopagos i arbeidet med å opprette flere dialogsentra i Den norske kirke.</p> <p>3) Styrke samarbeidet mellom tros- og livssynssamfunnene i Norge gjennom aktiv deltakelse i STL.</p> <p>4) Følge opp den formaliserte kontaktgruppa mellom Dnk og Buddhistforbundet.</p> <p>5) Levere KM-sak og hørings svar til NOU 2013:1 Det livssyns åpne samfunn</p> <p>6) Ivareta relasjonen til Journees d' Arras</p>	<p>1) To møter avholdt i arbeidsgruppe. Tekstproduksjon igangsatt. Arrangert konsultasjon om luthersk selvforståelse og religionsmøtet i des.</p> <p>2) Samarbeidsavtale for 2013 undertegnet og fulgt opp.</p> <p>3) Kontinuerlig deltakelse. Bidratt aktivt til vedtektsrevisjon, nyansettelse, KRLE-uttalelse og klima-uttalelse i STL.</p> <p>4) Følges opp av Kirkelig dialogsentre. Tre kontaktgruppemøter arrangert i 2013.</p> <p>5) KM behandlet saken, og KR avga hørings svar.</p> <p>6) Ivaretatt. Deltatt på JdA-møte i Sofia i mai</p>
<p>b) Videreutvikle den kristen-jødisk-muslimske dialogen og skape synergieffekter av arbeidet i Norge og Midtøsten</p>	<p>1) Styrke den bilaterale dialogen med Islamsk Råd Norge og feire 20-årsjubileum for kontaktgruppa.</p> <p>2) Styrke den bilaterale dialogen med Det Mosaiske Trossamfund og søke tettere relasjon til ICCJ.</p> <p>3) Forberede KM-sak i 2014 om 1814 og jødeparagrafen.</p> <p>4) Styrke trepartsdialogen Abrahams barn gjennom møter, delegasjonsreise til Israel/Palestina og Abraham barns-prosjekt - Anne Sender</p>	<p>1) Følges opp kontinuerlig. Fire kontaktgruppemøter arrangert i 2013. Planlegging av 20-årsjubileum vinteren 2014 igangsatt. Utgivelse av NOTM-temanummer med faglige artikler om kontaktgruppa.</p> <p>2) Følges opp kontinuerlig. Tre kontaktgruppemøter + to seminarer arrangert i 2013. Deltatt på gen.forsamling for ICCJ og meldt kontaktgruppa inn i organisasjonen.</p> <p>3) Avklart med BM at det ikke blir en ordinær KM-sak, men tematikken tas med i KM-markering av grunnlovsjubileet.</p> <p>4) Reisen gjennomført som planlagt. Egen rapport ferdigstilt. Videre prosjekt er satt på vent, men dialoggruppa fortsetter som før. Egen rapport.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<p>5) Utgi og følge opp undervisningsmaterieell om religiøs pluralisme, antisemittisme og islamofobi.</p> <p>6) Bidra til fred og forsoning i Midtøsten gjennom å videreutvikle samarbeidet med Council of Religious Institutions of the Holy Land.</p> <p>7) Jordanian Interfaith Coexistence Research Center. Besøk av Fr. Nabil til Norge.</p> <p>8) Følge opp samarbeid med KV om kristen-muslimsk dialog i Midtøsten. Konferanse.</p> <p>9) Samarbeide med Middle East Council of Churches. Møte i Core Group i Uppsala og besøk av generalsekretæren i Oslo</p>	<p>5) Utgitt og lansert på TOL-konferansen i november i samarbeid med Kirkelig dialogsentre og BUT-seksjonen. Gode tilbakemeldinger.</p> <p>6) Prosjektet er i rute. Søknad for 2013 sendt til UD, og rapportering for 2012 gjennomført. Ny ansatt i Jerusalem f.o.m. 1. sept. Egne rapporter fra Bakkevig.</p> <p>7) Oddbjørn Leirvik har representert Dnk på konferanse i Amman. Nabil Haddad invitert til Oslo i januar 2014. Egen rapport.</p> <p>8) Løpende fulgt opp i nært samarbeid med KV og MECC.</p> <p>9) Gen.sekr. deltok på Core Group-møte i Uppsala 18.mars. Fortsatt utfordringer knyttet til økonomirapporter og skifte av generalsekretær i MECC. MKR har så langt ikke gitt økonomisk støtte. Besøket i Oslo ble avlyst fordi MECC ikke hadde tid denne gangen. Stor internasjonal konferanse arrangert av MECC og KV i Libanon i mai. Gen.sekr. og Dnks medl. i PIEF deltok, egen rapport. Core Group-møte i Roma i august (gen.sekr. deltok) anbefalte givene å ta opp igjen funding av MECC. Samordning med KN om partnermøte i oktober. Egne rapporter.</p>
<p><i>7.4. Bidra til å styrke den globale kirkens diakonale oppdrag gjennom arbeidet for fred, menneskerettigheter, global rettferdighet og vern om skaperverket</i></p>		
<p>a) Styrke kirkens arbeid for rettferdig fred</p>	<p>1) Følge opp arbeidet med IEPC og innspill til Just Peace Companion, vurdere å utarbeide et prinsippdokument om rettferdig fred.</p> <p>2) Busan: Pilgrimage for Peace – vurdere Dnk-initiativer.</p> <p>3) Ivareta eierskapet i NKRs fredsplattform styrelederfunksjon. Oppfølging av Sudan/Sør-Sudan. Sri Lanka-engasjement.</p>	<p>1) Fulgt opp av KISP. Prinsippdokument planlegges utgitt i løpet av 2014, som en oppfølging av KVs generalforsamling.</p> <p>2) Vurdert i forkant av og under generalforsamlingen. Gudstjenestematerieell ble tilrettelagt for menighetene av Dnk NSI.</p> <p>3) KISP-rådgiver satt som styreleder jan-april. Etter det gikk styreledervervet videre til Digni. Stig Utnem deltar i Ecumenical Forum for Sri Lanka og gen.sekr. deltar i Sri Lanka Forum i Norge. Hamar-biskop deltok på kirkerådskonferanse for Great Lakes i Rwanda i mai/juni.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<p>4) Bidra til fred og forsoning i Midtøsten ved å følge opp MKRs Midtøstenstrategi både gjennom teologisk og politisk arbeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Religionsdialog og fredsarbeid. - Utarbeide en strategi for rekruttering til EAPPI i Den norske kirke. - Bidra til Kirkeuka for fred i Israel og Palestina. - Reisestøtte Sabeel ungdomskonferanse - Lansering av Kairos-boka. - Kommunikasjonsstrategi. <p>5) Delta i den internasjonale kirkelige kampanjen for Arms Trade Treaty.</p>	<p>4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ny søknadsrunde for EAPPI promotert på kirken.no og Kirkeaktuelt, og gjennom MKRs nettverk. - Deltok i Kirkeuka for fred 22.-28. september. Har lagt arbeid i å promotere uka overfor bispedømmene, samt å tilrettelegge for «lavterskel»-markeringer, f.eks. med byggeklosser til vanlige gudstjenester. Kirkeuka vakte stor oppmerksomhet og fikk mediekritikk. Også behandlet i KR. Tilbakemeldinger om mange svært vellykkede arrangementer. - Gitt reisestøtte til ungdom for deltakelse på Sabeelkonferanse -Deltatt i offentlig ordskifte om Palestina og Israel og Egypt, kommunikasjonsstrategi ikke fulgt opp. - Invitert filmskaper og arrangert norgespremiere på filmen om kristne palestinere «The Stones Cry Out» + arrangert panelsamtale 2. des. <p>5) Viktig seier for kampanjen da ATT ble vedtatt i FN 2. april med bare tre stemmer mot. Norge var blant de første landene til å signere avtalen, det jobbes nå for ratifisering. Hatt dialog med UD om eventuell finansiering av oppfølging av den internasjonale kirkelige kampanjen (med tanke på ratifisering og implementering), men det er lite midler, bl.a. pga. store bevilgninger til Syria. Vurderer et initiativ fra KV om å søke midler til et bredere arbeid på humanitær nedrustning, i så fall en ny prosess med søknad til en annen seksjon i UD.</p>
<p>b) Følge opp og tydeliggjøre kirkens arbeid med menneskeverd og menneskerettigheter</p>	<p>1) Forberede sak om Dnks menneskerettighetsengasjement for Kirkemøtet i 2014 – MRU-konsultasjoner.</p>	<p>1) MRU har jobbet intensivt med nytt dokument om Den norske kirkes MR-engasjement. TN, KISP og fagpersoner konsultert etter MKRs behandling i mars. Dokumentet samt forslag til KM-sak ferdigstilt til MKR og KR's nov/des.-møter. Svært god mottakelse i rådene. Kirkemøtesak forberedt.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<p>2) Følge opp arbeidet mot kastediskriminering i det norske solidaritetsnettverket Dalit Solidarity Network, blant annet gjennom næringslivsseminar i mars og seminar på Korsvei i juli og gjennom KV og LVF.</p> <p>3) Følge opp arbeidet mot diskriminering av romfolk.</p> <p>4) Utarbeide en strategi for arbeid med seksuelle og reproduktive rettigheter.</p> <p>5) Sikre kirkelig deltagelse på CSW 2013.</p> <p>6) Fortsette arbeidet for trosfrihet, blant annet gjennom deltakelse i Oslokoalisjonen og konferanse om misjon og MR i Oslo på høsten.</p> <p>7) Ivareta eierskapsforpliktelsene i Menneskerettighetsfondet.</p>	<p>2) NDSN har konsolidert seg og blir jevnlig konsultert av UD. CSR-seminar i juni. KISP-rådgiver hadde konsultasjoner med det indiske kirkerådet, den lutherske kirken, Gurukul Th. College, indiske NGOere og norsk ambassade i India i juni. En del bevegelse i saken på FN-nivå. Kastediskriminering var egen sak på UKM 2013 i oktober.</p> <p>Korsvei-seminaret/-planer måtte utgå pga. at festivalen ønsket et annet fokus.</p> <p>3) To deltakere fra Dnk/Bymisjonen til en CCME/LVF-konferanse om Rom-folk i november i Tyskland. Konstruktiv konferanse. Gen.sekr. og leder i SKR + Bymisj og Oslo BDR deltok på møte med statssek. i Justisdep. i august. Konstruktivt møte, følges opp med å forberede kirkelig innspill til dep.</p> <p>4) Drøftes i KISP og i nettverk av religiøse aktører koordinert av NKR</p> <p>5) (feb. 2013)</p> <p>6) Konferansen om misjon og MR ble nedprioritert av SMR i UD-søknaden for 2013, men MKR har nå fått prosjektet på beina igjen og leverer søknad for 2014 med tanke på internasjonal konferanse i oktober 2014. STK utga artikkel om «diskursen om forfulgte kristne i Midtøsten» og har deltatt i offentlig ordskifte om dette. Sammen med NMS og MHS arrangert konferanse på MHS om trosfrihet for minoriteter i Midtøsten. Deltatt på KV-møte i Genève om Politisation of religion og religionisation of politics i sept.</p> <p>7) Løpende ivarettatt. KISP-rådgiver deltok på prosjektreise i India i juni. Egen rapport. Aktiv deltakelse under 20-årsjubileet/fagseminar i oktober.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<p>8) Ivareta kirkens engasjement på hiv/aids inklusive støtte til Ecumenical Advocacy Alliance (EAA)</p>	<p>8) Ass. gen.sekr. fulgt opp gjennom medlemskapsavgift, deltatt i drøftinger av EAAs fremtid og deltakelse på generalforsamling i august (KISP-rådgiver). EAA vurderer tettere integrasjon med KV, kan gi EAA større finansiell trygghet og KV (og EAA) en tydeligere stemme hvis man klarer å utnytte hverandres styrke strategisk.</p>
<p>c) Ivareta Dnks internasjonale økumeniske samarbeid knyttet til Skaperverk og bærekraft-prosjektet og arbeidet for klimarettferdighet.</p>	<p>1) Delta i styringsgruppen og arbeidsgruppen i «Skaperverk og Bærekraft», med fokus blant annet på Klimavalg 2013.</p> <p>2) Bidra til økumenisk og interreligiøst fokus i Norge på klimautfordringene ved bl.a. å arrangere et seminar om klimarettferdighet og etisk flerreligiøst engasjement, i samarbeid med STL.</p> <p>3) Delta på FNS klimakonferanse COP 19 i Polen.</p> <p>4) Løpende kontakt med LVF, KV og KEK om klimarettferdighet</p> <p>5) Tjæresand (SKR)</p>	<p>1) Løpende ivaretatt. Tverrfaglig og tverravelings-samarbeid om Klimavalg. Konstruktivt og utfordrende. MKR/KR var vertskap for et klimaseminar med professor James Hansen i august. Godt besøkt. Stor mobilisering i forbindelse med 24. aug. - nasjonal aksjonsdag for Klimavalg 2013. Magasin produsert til menigheter og nettverk: «Klimarettferdighet», redaktør SUL.</p> <p>2) Klimavalg2013 har mobilisert en stor økumenisk bredde, inkludert misjonsorganisasjoner. Et gjennombrudd. STL-seminaret gjennomført i Humanistenes hus i mai. Innlegg fra blant annet MKR og KN. STL har fulgt opp med en kort «klima/etikk-uttalelse». Noe krevende å få med hele bredden.</p> <p>3) Økumenisk og interreligiøs delegasjon – kanskje den eneste i sitt slag - med aktiv deltakelse i Polen. Se blogg under www.grønnekirke.no. Gode påvirkningsarenaer med norsk forhandlingsledelse, samt økumeniske og interreligiøse aktører. Godt samarbeid særlig med LVF og KN/ACT, samt FORUM. Selv om selve forhandlingene går sent, er det på gang en mer formalisert og koordinert rigging av internasjonal kirkelig/interreligiøs tilstedeværelse.</p> <p>4) Løpende kontakt, kontakten med KV og KEK kan bli bedre på dette området. KV med nyttig klimauttalelse i Busan, brukt aktivt under COP19</p> <p>5) Se Samisk kirkeråd</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
<p>d) Følge opp KM-vedtaket på saken om økonomisk globalisering og kirkenes ansvar, med særlig fokus på skatteparadisier og oljefondsetikk.</p>	<p>1) Ivareta medlemskapet i Tax Justice Network.</p> <p>2) Utfordre norske myndigheter på en solidarisk og bærekraftig forvaltning av SPU.</p> <p>3) Utforske muligheter for samarbeid om økonomisk rettferdighetstema med Dnks søsterkirker.</p> <p>4) Strategisk samarbeid med Kirkens Nødhjelp.</p>	<p>1) Deltatt på årsmøtet. Spilt inn om Land for land-rapportering til Utenrikskomiteen i forbindelse med ST-høring om Meld.St. 25 Dele for å skape.</p> <p>2) Medieomtale etter KMs vedtak. Integreert mer i SOB planer. Tatt opp i møte med Utenrikskom. (EIT/GA). Det er en spennende ny bevegelse i å tenke nytt om dette hos flere av partiene, og i den nye regjeringen.</p> <p>3) Ikke fulgt opp. Må tas som ledd i handlingsplanene som skal utarbeides i 2014.</p> <p>4) Løpende samarbeid på flere områder. Kontaktmøte med ledelsen i KN gjennomført 30. apr. Mange fellessaker tilsier lengre eller oftere møter. Svært nyttig for begge parter. Egen sak på MKR-møtet i september; samt oppfølging i februar 2014.</p>
<p><i>7.5. Framheve det kristne menneskesyn og menneskeverd i arbeidet med flyktning- og asylspørsmål og integrering</i></p>		
<p>a) Tydeliggjøre kirkelige perspektiver og bidra med vesentlige innspill i asyl- og innvandringsdebatten.</p>	<p>1) Ivareta Norges ansvar i det globale fellesskapet gjennom å forsvare papirløses rettigheter, fremme trosfrihet for asylsøkere og reform av Utlendingsnemnda. Rette et særlig fokus mot kristne konvertitter.</p> <p>2) Fortsette å delta aktivt i kampanjen "Ingen er ulovlig".</p> <p>3) Støtte etableringen av People Peace og monitoreringsordning for tvangsreturer.</p> <p>4) Være med å arrangere verdens flyktningdag i 2013.</p>	<p>Nedprioritert pga. permisjon i staben første halvdel av 2013.</p> <p>1) Noe aktivitet i forhold til UNE, bl.a. begynt planleggingen av et asylpanel med noen biskoper. Gjennomført dialogmøte med UNE-ledelsen 4.des.</p> <p>2) Opprettholdt medlemskap og jevnlig bidrag i 'Ingen er ulovlige-kampanjen' for papirløse innvandrere. Kampanjen er nå avsluttet, men deltatt i etableringen av en ny ad hoc-kampanje om rettsikkerhet for asylsøkere som lanseres i jan. 2014.</p> <p>3) Prosess rundt People Peace forsinket pga. forsinkelser i departementet. MKR har deltatt aktivt i prosessen sammen med andre organisasjoner. Avklart MKRs rolle i det videre arbeidet</p> <p>4) Ikke vært med å arrangere bl.a. pga. lav kapasitet pga. redusert rådgiverstilling.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	5) Arrangere konsultasjon om kirkeasyl	5) Arrangert 22. jan. 2013. God deltagelse og nyttig konsultasjon
d) Integrering: Følge opp KM-saken "Kristne innvandrere og menighetene i Norge" (KM 07/09).	<p>1) Fremme inkluderingen av innvandrere i menighetene ved å konkretisere og følge opp KM-saken om kristne innvandrere i samarbeid med Norges Kristne Råd og Dnks NSI. Bl.a. lansere oppdatert versjon av «Ressurspermen: På vei mot et inkluderende samfunn» og annet ressursmateriale for inkludering.</p> <p>2) Bidra til en forsvarlig og rettferdig norsk asyl- og innvandringspolitikk ved å være konstruktiv og tydelig i de offentlige samtalen, bygge allianser og samarbeidsrelasjoner til politikere og andre organisasjoner.</p> <p>3) Styrke det økumeniske samarbeidet rundt migrasjonsspørsmål, særlig gjennom oppfølging av arbeidet i Flerkulturelt Kirkelig Nettverk (FKN) og Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME)</p>	<p>1) Engelskspråklig brosjyrettekst til lokale infobrosjyrer er lansert på kirkeaktuelt.no. God kontakt med CCME og nordiske partnere. Ellers noe redusert jobbing pga. redusert rådgiverstilling.</p> <p>2) Kontinuerlig ivaretatt, dog noe redusert pga. redusert rådgiverstilling. Svart på enkelte høringer fra departementet.</p> <p>3) Kontakten med CCME og FKN er ivaretatt. Holdt innlegg på migrasjonskonferanse i Paris i januar. Deltatt på diverse arrangement i regi av FKN</p>
b) Tydeliggjøre kirkelige perspektiver og bidra med innspill i den offentlige samtalen om integrering.	<p>1) Følge opp KM-saken "Kristne innvandrere og menighetene i Norge" bl.a. gjennom videre kirkeordningsarbeid og oppfølging av ressursheftet «På vei mot et flerkulturelt samfunn».</p> <p>2) Delta på nordisk rådgivermøte om integrering.</p> <p>3) Delta i CCMEs arbeid med integrering/migrasjon.</p> <p>4) Delta på konferanse til franske protestanter om integrering.</p>	<p>1) Ikke fulgt opp pga. redusert rådgiverstilling.</p> <p>2) Deltatt på møte i Helsinki 18. sept. Styrket nordisk samarbeid</p> <p>3) Jevnlig kontakt med CCME-sekretariat i Brussel, men arbeid i Norge ikke fulgt tilstrekkelig opp pga. redusert rådgiverstilling</p> <p>4) Deltatt og holdt foredrag på konferanse i Paris 1. feb. 2013</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
<p>7.6 Samarbeid menighet og misjon (SMM) KM 7/12</p>		
<p>a) Bevisstgjøre ansatte og rådsmedlemmer i bispedømmene på en helhetlig misjonsforståelse. (Oppfølgingen av vedtakene i KM 07/12)</p> <p>b) Bedre integrering av Det globale misjonsengasjementet i menighetenes ulike aktiviteter.</p> <p>c) Løfte frem SMM-organisasjonenes bidrag ifht. miljøperspektivet i misjonsarbeidet.</p> <p>d) Samkjøring med Dnks nord/sør-informasjon om bevisstgjøring av Dnks menigheter ifht. «Global identitet - verdensvidt oppdrag!»</p>	<p>Besøke prostemøtene med oppfølging av KM 07/12 på agendaen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utarbeidelse og implementering av studiehefte til «Misjon i kontekst» for kirkelig ansatte - samarbeid med tverrfaglig gruppe i Hamar og SMM-PA • Utarbeidelse og distribusjon av «Ressurshefte fra KM 07/12»-samarbeid SMM-PA og kommunikasjonsavdelingen i Kirkerådet. • Genève-tur for SMM-generalene 12.-13. mars • MIFO fagdag 14. mars: «Misjon og trosfrihet» • Jobbe videre med forholdet mellom kristen og kulturell identitet sammen med Dnks nord/sør-info og samisk kirkeråd. • SMM er ønsket inn i felleskirkelige satsning på klima i 2013 (jf. KM 07/12 vedtak 2d). 	<p>Har besøkt Tunsberg, Hamar, Bjørgvin og Borg.</p> <p>Så godt som ferdigstilt i Hamar. Nå gjenstår utprøving i Hamar og regional tilpasning i de andre BD. Bruken må vurderes ifht. «Misjon til forandring-hefte» (se nedenfor).</p> <p>Ble akkurat ferdig til nasjonale stiftsdager i Trondheim 3.-5. juni og delt ut der. Alle misjonsrådgivere fikk med ekstra eksemplarer til sine BD. Trengs oppfølging for å få det til å bli brukt i menighetene.</p> <p>Gjennomført - viktig orientering - gode relasjoner skapt og styrket.</p> <p>Gjennomført med godt oppmøte og god pressedeckning. Kontakt etablert med Amnesty International-følges opp av MKR stab.</p> <p>Initiativ fra de tre nordligste misjonsrådgiverne ifht. samarbeid om urfolksrelaterte menighetsavtaler - følges opp med Digni/SKR-konferanse i november og tentativt en konferanse om «Menighet-Misjon og Urfolk» i Alta: SMM/SKR i samarbeid med de tre nordligste BDene i april 2014.(Utsatt til 2015).</p>
<p>*Full handlingsplan for SMM sentralt vil bli vedtatt i SMM-rådet 12.12.12</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Legge en mediestrategi sammen med Dnks kommunikasjonsavd. og Dnks nord/sør-info. 	<p>SMM er medlem av Klimavalg2013, 14 grønne misjonsavtaler er utarbeidet, deltatt på fagdag på MF. SMM-nettverket i de ulike BDene deltok aktivt i forberedelse og gjennomføring av den nasjonale aksjonsdagen for Klimavalg2013 den 24. august. Vellykket – god oppslutning, bra synliggjøring, nye nettverk skapt.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<ul style="list-style-type: none"> • Følge opp KM 07/12 vedtak 1a) og 2d) om økt «giventjeneste og forbruksmønstre som bidrar til global rettferdighet og vern om skaperverket» • Evaluere vennskapskonferansen og veien videre sammen med MKR/NKR/Dnks nord/sør-info • Kontakt med misjonsarbeidet i LVF, Nordisk misjonslederforum, KV, ulike økumeniske organisasjoner etc. • Mulig Dalit-fokus og besøk på sommerstevner. 	<p>Lagt mediestrategi på tiltak; Klimavalg 2013: gjennomført. Satt opp som tema med mål om fellesuttalelse i SMM-rådet i sept. Mulig temanummer om «Misjon og Miljø» i åpenbaringstiden i Luthersk kirketidende.</p> <p>Evalueringsprosess jf. Dnks nord/sør-info. Ingen ny konferanse før vi er sikre på lokalt eierskap.</p> <p>Genève-turen (LVF, KV, Global Mission Forum, Act Alliance). Ønsker å følge opp særlig LVF-kontakt i Mekong. Gjennomført seminar om «Holistic Mission and Lutheran Identity» på «Luther Seminar Thailand», Bangkok, i juli i samarbeid med ELCT og NMS-Thailand. Begynnende kontakt mellom SMM og LVFs Mekong Mission Forum. Fast kontakt med NORME gjennom MIFO-fagdage. Sitter i plankomiteen for ny økumenisk misjonskonferanse i Stavanger 2014.</p> <p>Deltatt på dagsseminar 5. mars om Dalit-fokus i næringslivet med bl.a. Himal-Partner og Stefanusalliansen. Søknad sendt til Korsveistevnet sammen med Stefanusalliansen, men de hadde andre planer denne gang.</p>
<i>7.7 Den norske kirkes nord/sør-informasjon</i>		
<p>Styrke Den norske kirkes menigheters engasjement for rettferd, fred og vern om skaperverket i et globalt perspektiv</p> <p>Menneskerettigheter</p>	<p>1) Samarbeide med søsterkirker i sør om klimarettferdighet – SAFCEI, ELCSA, SACC – oppfølging av COP 18</p>	<p>1) Samarbeidet med søsterkirker i sør skjer i samarbeid med andre rådgivere i MK, som har vært delegater til COP 17 og 18. Dnks nord/sør-info arbeider kontinuerlig med å sette fokus på klimautfordringene på mange plan og nivåer i Dnk. Det dreier seg om kurs i Grønn Trosopplæring og deltagelse i arbeidsgruppen for Skaperverk og bærekraft (SoB), som følger opp COP 18 på nasjonalt nivå.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
	<p>2) Aktivitet rundt Klimavalg 2013 – seminarer og inspirasjonsturné</p> <p>3) Dalit – fokus – seminar sammen med Dalit-nettverket, sommerstevner.</p>	<p>Arbeidsgruppen er en viktig arena for klima-engasjementet, som holdes oppe av et høyt engasjement og ambisjoner om holdningsendring i det norske samfunn. Det er en særlig viktig samarbeidsarena og nettverksskapende arbeid for virksomheten til Dnks nord/sør-info.</p> <p>2) Den nasjonale oppfølgingen av COP 18 skjer blant i SoB, som i år får et særlig preg av stortingsvalg og Dnks involvering i kampanjen Klimavalg2013. Det er et pågående og naturlig samarbeid mellom SoB og Dnks nord/sør-info med engasjement på alle nivåer i det kirkelige landskap. Det dreier seg om nettverksmøter, formelle og uformelle møter for å løfte klimaengasjementet i Dnk. I tillegg til vanlige AG-møter, har det vært undergrupper, som ressurspakke-komiteé til menighetene. Dnks nord/sør-info har arrangert to klima-fagdager i samarbeid med MF i januar, og med Ansgarskolen i Kristiansand i mars. Klimafokuset har også ført til et utvidet samarbeid med SMM og felles reiser til prostemøter som oppfølging av KM-vedtakene i 2007 og 2012. Dnks nord/sør-info har hatt stand på Kirkemøtet i Kristiansand med Klimavalg2013 som fokus. Produksjon av magasinet Klimarettferdighet - et magasin om tro, teologi og klima</p> <p>3) Dalit-nettverket holdt et seminar i samarbeid med MKR 5.4. Dnks nord/sør-info lanserer nå artikler fra en reportasjereise til Nepal, med presentasjon av et kristent, humanitært arbeid blant daliter i Nepal. Artikkene vil bli lagt ut på kui.no. Ønsket om å invitere Sandran til Korsvei lot seg ikke gjennomføre. Vurdering: Det bør jobbes mer med et kirkelig fokus på dalit-spørsmålet i fremtiden og hvordan vi i kan skape et engasjement på menighetsnivå. Det kan kanskje være aktuelt å samarbeide med ulike kirkelige aktører som Himalpartner og NMS om dette.</p>

Delmål 2013	Tiltak	Status rapportering pr 31.12.2013
Globalt gudstjenesteliv	1) Materiell til nord/sør-søndag 2) Menneskerettighetssøndag 3) Verdens aidsdag 4) Skaperverkets dag 5) Gudstjenestemateriell til KV's generalforsamling	1) Nord-Sør-søndagen ble viet en forbønns-gudstjeneste for Kirkenes verdensråds gen.fors. i Busan, 30.10.-8.11.2013 2) 2. søndag i advent. Det ble utviklet materiell om kirkens fredsarbeid, dels bygget på ressurser fra Busan. Samarbeid med NKR. 3) Samarbeid med NKR 4) Materiell til Skaperverkets dag ble lagt ut på gronkirk.no 5.4.2013. Tema: «Vern Guds elskede jord». Vurdering: Samarbeidet med Global Info er viktig og inspirerende. Blir lagt ut på kirkens nettsider, kirken.no, kirkeaktuelt.no og kui.no, samt sendt til alle menigheter på post-adresse, foruten at materialet sendes til alle menighetsblader. 5) Kari Veiteberg deltok i KV's Worship Committee. Materiell innsamlet og under oversettelse av ressursgruppe.
Vennskaps - samarbeid/dialog	1) Evaluere vennskapskonferansen og veien videre. 2) Styrke kontakt med migrantmiljøer/kulturutveksling. 3) Jobbe videre med forholdet mellom kristen og kulturell identitet sammen med Dnks nord/sør-info og Samisk kirkeråd.	1) Konklusjonen etter at Vennskapskonferansen ble avlyst, er at en evt. ny konferanse må etableres lokalt, og menigheter føler behovet og eierskap til en slik konferanse. Nå er det satt i gang en omfattende kartlegging som skal munne ut i en plan for videre arbeid i løpet av høst-semesteret. Vurdering: Dette er et viktig holdningsskapende arbeid, som trenger planer for oppfølging. 2) Dette blir nå ivaretatt av tildelinger til lokale engasjement. Vurdering: Trenger en revitalisering og nytenkning om samarbeidspartnere. 3) Ikke fulgt opp.

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
1) Medlemskapet i internasjonale økumeniske organisasjonene	1) Medlemskapet vil med stor sannsynlighet ivaretas godt, selv om vi fremdeles ikke klarer å innfri de økonomiske kontingentforpliktelsene. Dette kan kompenseres noe med økonomisk og faglig støtte til særskilte programmer og til KV's generalforsamling.	Stor	Moderat
2) Kirkeordning, reformasjonsmarkering og luthersk identitet	2) Dette er arbeidsområder med mange ulike aktører og innebærer derfor en del uoversiktighet utenfor avdelingens innflytelse. Risikoen for at avdelingen skal utføre sin del av planlagte oppgaver tilfredsstillende, er moderat. Graden av måloppnåelse vil avhenge av samspill med andre aktører.	Moderat	Moderat
3) Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket	3) Mye av dette arbeidet skjer i forhold til internasjonale konfliktområder og er vanskelig å måle og risikovurdere. Det er mange aktører involvert. Konsekvensene av om ikke målene nås er alvorlig for målgruppen, men ettersom Dnk ikke kan gjøre annet enn å <i>bidra</i> sammen med andre aktører, er det moderat sjans for at avdelingen skal kunne oppfylle sine egne målsettinger.	Moderat	Alvorlig
4) Samarbeidsrelasjoner mellom tros- og livssynsamfunn, religionsdialog og trosfrihet	4) Dette er arbeidsområder med mange ulike aktører, og innebærer derfor en del uoversiktighet utenfor avdelingens innflytelse. Risikoen for at avdelingen skal utføre sin del av planlagte oppgaver tilfredsstillende, er moderat. Graden av måloppnåelse vil avhengig av samspill med andre aktører.	Moderat	Moderat
5) Midtøsten	5) Avdelingen vil trolig kunne gjennomføre planlagte aktiviteter, men området er svært usikkert fordi den politiske situasjon i Midtøsten er i kontinuerlig endring. Konsekvensene av om ikke målene nås er alvorlig for Midtøsten, men ettersom Dnk ikke kan gjøre annet enn å <i>bidra</i> sammen med andre aktører er det rimelig sikkert at avdelingen skal oppfylle sine egne målsettinger.	Moderat	Alvorlig

